Avalikul väljapanekul ja avalikul arutelul laekunud ettepanekud ja nendega arvestamine „Viimsi Vallavolikogu 10. oktoobri 2023 määruse nr 24 „Viimsi valla arengukava ja eelarvestrateegia“ muutmisel

Eelnõu koostamiseks koguti sisendit varajase kaasamise käigus 17. märts kuni 15. aprill 2026. aastal. Seejärel toimus sisendi analüüs ja eelnõu koostamine.

Eelnõu I lugemine toimus 3. septembril 2026, mille järel korraldas vallavalitsus arengukava ja eelarvestrateegia materjalide avalikustamise järgmiselt:

1) avalik väljapanek toimus 7.–20. septembrini 2026 valla veebilehel ja paberkandjal lugemiseks Viimsi Raamatukogus, aadressil Randvere tee 9, Haabneeme, Viimsi vald;

2) ettepanekuid ja küsimusi sai esitada kuni 20. septembrini 2026 kirjalikult Viimsi Vallavalitsusele, aadressil Nelgi tee 1, Viimsi vald või e-posti aadressil: arengukava@viimsi.ee. Avalik arutelu toimus 6. oktoobril 2026 Viimsi Raamatukogu suures saalis algusega kell 17.00.

3) avaliku väljapaneku käigus saabus 6 ettepanekut ja varajase kaasamise perioodil 36 ettepanekut, mis on toodud koos vallavalitsuse seisukohaga allolevas tabelis.

Eelnõu II lugemine ja vastu võtmine toimus volikogu häälte enamusega 12. novembril 2026.

Arengukava ettepanekud 7.–20.09.2026		
Esitaja	**Ettepanek**	**Vallavalitsuse seisukoht**
Andres Jaanus volikogu keskkonna- ja planeerimis-komisjoni liige	Leian, et mõnigi tegevus on dubleeritud ning seada tuleks prioriteedid eelkõige kavandatavate matka-, tervise- ja liikumisradade kavandamisel. Nii on arengukavas ette nähtud Randvere, Karulaudu ja Rohuneeme terviseradade ühendamine aastal 2028 (vastutaja kultuuri- ja spordiosakond), mandriosa matkaradade omavaheliste ühenduste rajamine 2029 (keskkonnaosakond) ja terviseradade rajamine ning külast-külla liikumisradade võrgustiku rekreatsioonialade ja spordiplatside ühendamise kavandamine ja loomine 2031 (vastutaja ehitus- ja kommunaalosakond). Kasutatud on erinevaid mõisteid (tervise-, matka- ja liikumisrada), aga eesmärk on sama - ühendada valla erinevates osades olevad rajad. Kui liikumisradade all mõeldakse eelkõige kergliiklusteid, siis tervise- ja matkaradade ühendamiseks pole eraldi tegevusi vaja planeerida. Jalgsi ja jalgrattaga saab praegugi hõlpsalt liikuda kogu mandriosa metsaalal (küll peamiselt riigimetsas, aga see	Ei ole valla arengukava küsimus. Vallavalitsus nõustub, et radade kavandamisel tuleb võimalusel kasutada olemasolevaid radu, vältida ebavajalikku taristut ning hinnata iga rajalõigu puhul selle tegelikku vajadust ja kasutusotstarvet. Samas ei ole tervise-, matka- ja liikumisradade tegevused sisult täielikult dubleerivad ning seetõttu ei pea vallavalitsus põhjendatuks nende ühendamist üheks tegevuseks või mõne tegevuse eemaldamist arengukavast.

	moodustabki suurema osa), küll oleks aga vaja luua liikumistingimused ka talveperioodiks suuskadel. Selleks pole tingimata vaja laia ja mis veelgi enam - valgustatud koridori (valgustus jäägu rangelt ainult sõidu- ja kergliiklusteede osaks). Koos külade esindajate ja piirkonna tundjatega tuleks üle vaadata võimalikud trassid ning planeerida ainult hädavajalikud tegevused (võsa eemaldamine, radade lõiguti katmine multšiga, truupide paigaldamine üle kuivenduskraavide jms.).	
Andres Jaanus volikogu keskkonna- ja planeerimis-komisjoni liige	Uute tähistatud ja puhkekohtade või piknikuplatsidega matkaradade rajamist ei poolda ka aktiivsem osa külakogukondadest (nt. Kelvingi ja Leppneeme elanikud Kelvingi ja Viimsi keskosa MKA matkaradade arutelul juunis 2026 ning kirjalikes seisukohtades). Sarnaseid põhimõtteid on väljendatud nii arengukava suhtes (Miiduranna külaselts) kui menetletava üldplaneeringu (nt. Kiigemäe piirkond Leppneemes) ja mitmete detailplaneeringutega (nt. Tammelaane, Randvere ranna-ala) seoses. Pigem soovitakse, et metsaalad (aga ka mereäär) säiliksid looduslikena ja võimalikult vabadena tehiskeskkonna elementidest.	Ei ole valla arengukava küsimus. Vallavalitsus nõustub, et matkaradadel tuleb tehiskeskkonna elementide hulka hoida võimalikult väiksena ning rajatisi kavandada ainult sinna, kus need on kasutuse, looduskaitse või külastuskoormuse suunamise seisukohalt põhjendatud. Puhkekohtade, tähistuse ja muu taristu vajadust hinnatakse iga piirkonna puhul eraldi, arvestades konkreetse ala loodusväärtusi, kasutuskoormust ja kogukonna tagasisidet. Kuna ettepanek ei eelda arengukavas kavandatud tegevuse muutmist või väljajätmist, ei kaasne sellega tegevuskava muudatust.
Andres Jaanus volikogu keskkonna- ja planeerimis-komisjoni liige	Liikumisradadel ehk olemasolevatel kergliiklusteedel, eriti kõige vanematel lõikudel tuleb kasvõi ohutuse tagamiseks uuendada asfaltkatet. Viimsis on väga palju rulluiskudel ja-suuskadel liikujaid, kergliiklusteid kasutavad ka kohalikud lapsed treeninguteks.	Ei ole valla arengukava küsimus. Vallavalitsus nõustub, et olemasolevate kergliiklusteede katendite seisukorda tuleb järjepidevalt hinnata ning ohutust mõjutavad puudused kõrvaldada ja seda vallavalitsus ka pideva tööna

		teeb. Katendite uuendamise vajadust käsitletakse teede hoolduse ja rekonstrueerimise iga-aastase planeerimise käigus, lähtudes teede seisukorrast, liiklusohutusest, kasutuskoormusest ja olemasolevatest eelarvevahenditest. Seetõttu ei ole vajalik arengukavasse eraldi täiendava tegevuse lisamine.
Andres Jaanus volikogu keskkonna- ja planeerimis-komisjoni liige	Matkaradade "ülearendamisse" kavandatavad eelarvevahendid tuleb suunata pärandmaastike ja -koosluste taastamisse. Just praegu on looduslike ja poollooduslike koosluste taastamine fookuses üleeuroopaliselt (looduse taastamise määrus EL2024/1991). Ühe võimaliku tegevusena pakun välja rannaniidu taastamise Tammneemes, mis paikneb suuresti munitsipaalomanduses olevatel kinnistutel. Vastav ettepanek on tehtud juba Viimsi valla haljastuse ja heakorra arengukavasse 2018-2028 ning vallavalitsus võttis rannaniidu taastamise vajaduse teadmiseks (11.12.2018 istungi protokoll p. 21). Teine koht rannaniidu taastamiseks on Võrkaia, kuid see kinnistu kuulub riigile.	Mitte arvestada. Matkaradade esimese etapi projekteerimistööd ei ole veel lõppenud ning radade rajamise täpne maht ja maksumus ei ole teada. Seetõttu on praeguses etapis ennatlik otsustada, et kavandatud vahendeid ei ole matkaradade arendamiseks vaja või et need tuleks suunata teisteks tegevusteks. Pärast projekteerimistööde lõppu on võimalik hinnata kavandatavate lahenduste tegelikku mahtu ja maksumust ning otsustada, millises tempos ja ulatuses matkaradade arendamisega jätkata.
Viimsi vallavolikogu spordi ja liikumis-harrastuse komisjon	Viimsi Gümnaasiumi Spordikeskuse loomine vastavalt Vallavalitsuse parimale teadmisele, maksumus ca 13 miljonit eurot.	Mitte arvestada. Eelarves puuduvad vastavad vahendid. Kaalutakse investeeringu elluviimist erakapitali toel.
Viimsi vallavolikogu spordi ja liikumis-harrastuse komisjon	Komisjon teeb ettepaneku sporditegevuse toetust tõsta 400 euroni (tänase 330 euro asemel), et noorte kaasatust suurendada. Iga aasta suurendada toetust esimesed 3 aastat 10% võrra ja edaspidi 5% võrra (senise planeeritud 4% asemel).	Mitte arvestada. Eelarve (maksutulu laekumine) ei võimalda püsikulude kasvamist. Viimsi vallal ja Tallinna linnal on Eesti kõrgeim pearaha määr.

Arengukava ettepanekud varajases kaasamises 17.03-15.04.2026		
Esitaja	**Ettepanek**	**Vallavalitsuse seisukoht**
Raul Raudsepp	Kelvingi küla mänguväljakute kaasajastamine. Miks? Need on aastaid vanad, amortiseerunud ja katki. (korvaplliväljak)	Mitte arvestada. Väljak asub eramaal. Vallavalitsus teeb investeeringuid valla omandis maale või servituudialadele. Arengukava tegevuskavasse on lisatud spordivaldkonna arengukava koostamine 2027. Kavas on spordivaldkonna arengukava raames täpsustada spordiobjektide investeeringud.
Ardo Ranne	Ettepanek: valla jalgratta- ja jalgteede (edaspidi: kergliiklusteede võrgustiku) tähistamine teekattemärgistusega nii, et oleks üheselt eristatavad jalgtee ning jalgrattatee. Olustiku kirjeldus ja selle muutmisvajaduse põhjendused: valla kergliiklusteede võrgustik on suurepärane ja oleme jõudnud punkti, kus sisuliselt kõik valla asumid on kergliiklusteedega ühendatud. Ühendatud ka Tallinna linnaga. Silmnähtavalt on kasvanud kergliiklusteede kasutuskoormus, seda nii jalakäijate kui ratturite poolt. Lisandunud on hulgaliselt eriliigilisi teisi kergliikureid, sh elektritõukerattad, tasakaaluliikurid, pisimopeedid jne, mis põhjustavad üha enam nii liiklusohtlikke olukordi kui reaalseid raskete tagajärgedega liiklusõnnetusi. Lisades siia juurde jalakäijatega sageli koos liikuvad väikelapsed, lemmikloomad vms ning asjaolu, et täna puudub Liiklusseaduses üheselt mõistetav regulatsioon erinevate kergliiklusteel liiklejate paiknemise kohta, on kahe suurema liiklejate grupi liikumisala teekattemärgistusega piiritlemine üheks tõenäoliselt odavaimaks lahenduseks üldise liiklusturvalisuse tõstmisel. Ka valla elanikke koondavates Facebook gruppide aruteludes on kõnealune teema olnud korduvalt arutlusel ning nendest vestlustest selgub, kui erinevalt tõlgendavad inimesed kergliiklusteedel jalakäia ja jalgratturi paiknemise põhimõtteid. Osad jalakäijad lähtuvad inimlikust loogikast ja liiguvad paremal pool pärisuunalise ääre lähedal, teine	Mitte arvestada. Viimsi vallas on enamik kergliiklusteid rajatud ühiskasutusega jalgratta- ja jalgteedena. Nende laius on valdavalt 2,5–3,0 meetrit. Sellise laiusega teedel ei ole jalakäijate ja jalgratturite liikumisruumi füüsiline ega teekattemärgistusega eraldamine üldjuhul otstarbekas, kuna mõlemale kasutajagrupile ei jääks piisavat ohutut ruumi. Vastavalt standardi EVS 843:2016 põhimõttele ei eraldata jalgratturitele ja jalakäijatele ette nähtud teeosasid juhul, kui jalgratta- ja jalgtee laius on alla 4 meetri.

	osa vasaku ääre lähedal, kasutades LS §22 lg 4 sätestatud reegli analoogiat. Väga sageli kohtab vaatepilti, kus jalakäija paikneb ühes tee ääres ja tema lemmikloom rihma otsas teises ääres. Jalakäijad kiruvad jalgrattureid, ratturid jalakäijaid ning mõlemad ühiselt erinevaid elektrilisi liikureid. See on toonud omakorda kaasa ka jalgrattasõitu harrastavate tervisesportlaste üha laiema kolimise sõiduteele, tuues kaasa täiendava uue ohu. Teekattemärgistusega vastastikuse ala piiritlemisega saab anda inimestele selge teadmise, millisel teealal ja millise liikumisvahendiga on tal õigus liigelda ja samavõrra ka võimaluse seada ootusi teistele liiklejatele. Näide probleemi lahendusest: Sellise teekattemärgistusega piiritlemise hea näitena võib tuua Tallinnas Pirita tee eraldatud kergliiklustee, mitmed samaväärsed lahendused ka Lasnamäe suunal või miks mitte ka Riiast, kus sellist lahendust on kasutatud juba väga pikka aega ning sellega vähendatud oluliselt kergliiklusteedel toimunud õnnetusjuhtumite arvu. Lisan Postimehe artiklist https://www.postimees.ee/34658/liiklusjurist-seadus-lubab-rattateed-tahistada-pelgalt-teekattemargistusega laenatud foto ühest igati korrektsest ja üheselt mõistetavast teekattemärgistusest: Täna on Viimsi valla volikogus ja valla elu-olus laiemalt kaasatud märkimisväärne hulk spordiga tegelevaid ja sporti edendavaid inimesi, kes ka ise valla kergliiklusteid aktiivselt kasutavad ning olemasolevat probleemi mõistavad. Teekatte märgistuse maksumus on väga väike kulu, kuid selle eest saadav kasu väga suur – see võimaldaks erinevatel liiklejate gruppidel olemasolevat kergliiklusteed mõistlikult ja turvaliselt jagada. (Lisatud 2 illustreerivat fotot.)	
Kristjan Põldoja	Bussiliiklus kesklinnaga on väga halb. Tihti peale tulevad buss nr 115 ja 38 mõne minutilise vahega. Teeksin ettepaneku bussi number 8 liini pikenduse kuni Hansunõmme peatuseni, antud muudatus tooks palju kasu Randvere elanikele.	Ei ole valla arengukava küsimus. Tallinna bussiliini marsruudi muutmine eeldab Tallinna linna valmisolekut, täiendavat nõudluse muutumise analüüsi ja valmisolekut Viimsi valla ja

		riigi poolt piiriülest osa rahastada. Vallal eelarvelised vahendid puuduvad, kuid võimalusel asutakse Tallinna linnaga läbirääkimistesse.
Kairi Palits	Ainus ettepanek oleks, et lapsed saaksid kooli ja tagasi mõistlikul ajal, ehk et soovime nr8 buss sõidaks kasvõi Hansunõmme peatuseni. Valistel lubati bussiliikluse parandamist. Lastel on tõesti raskusi kooli ja tagasi saamisega linnast.	Ei ole valla arengukava küsimus. Tallinna bussiliini marsruudi muutmine eeldab Tallinna linna valmisolekut, täiendavat nõudluse muutumise analüüsi ja valmisolekut Viimsi valla ja riigi poolt piiriülest osa rahastada. Vallal eelarvelised vahendid puuduvad, kuid võimalusel asutakse Tallinna linnaga läbirääkimistesse.
Tarmo Süld	Püünsi küla sadamaarenduse (Altsauna lautri katastriüksus) esimeses etapis piisaks korralikust slipist ja parkimisvõimalusest. Samuti oleks hea paigaldada tõkkepuu, valgustus ja kaamera. Püünsi küla paadiomainkel pole võimalik normaalselt merele pääseda.	Mitte arvestada. Kavas kuulutada välja avalik konkurss Altsauna piirkonda sadamaarendaja leidmiseks erasektorist.
Muuga Külaselts	1. Randoja tee 2. osa tänavavalgustuse väljaehitamine.	Arvestada. Randoja tee 2. osa tänavavalgustuse väljaehitamine on tänavavalgustuse arengukavas sees. Vastavalt tänavavalgustuse arengukavale on planeeritud valgustuse rajamine praegu 2029+ aastal, sest võrreldes teiste tänavalgustuse vajadustega on tegu tupiktee ja väiksema liikluskoormusega teega. Tänavavalgustuse arengukava uuendamise käigus järgnevatel aastatel võib planeeritav teostamise aasta muutuda.

Muuga Külaselts	Muuga küla mänguväljaku (osaliselt juba välja ehitatud) edasiarendus.	Arvestada. Kehtivas arengukavas tegevus juba planeeritud. Tegevuskavas mänguväljakute investeeringud võrreldes varasemaga täpsustatakse. Lisatud tegevusrida Muuga külaplatsi mänguväljaku rajamine 2027. aastal.
Muuga Külaselts	Naisteoja puhastamine/korrastamine (koostöös küla elanikega, kui Viimsi valla poolt see tegevus seadustatud). See haakub ka Muuga Kabelikivi ümbruse korrastamisega (puhkeala rajamine).	Ei ole valla arengukava küsimus. Lahendatakse jooksva töö raames.
Muuga Külaselts	Meriste poe juurde ülekäigurada (üle Maardu tee) või Maardu teel Meriste ja Koduranna vahelisel lõigul kõnnitee. See teeks Uus-Muuga bussipeatusesse jõudmise märksa turvalisemaks.	Ei ole valla arengukava küsimus. Maardu teel tegutseb teeomanikuna Maardu linn, kelle pädevusse kuulub liiklusohutuse tagamine ning vajaliku liikluskorralduse kehtestamine. Seetõttu on pöördumine edastatud Maardu Linnavalitsusele.
Muuga Külaselts	Muuga küla seltsimaja rajamine, aga selle teemaga Viimsi vald juba tegutseb.	Arvestada. Tegevuskavasse lisatud tegevusrida Muuga küla seltsimaja loomine koostöös Maardu linnaga 2027. aastal. Kavandatakse koostööd Maardu linnaga Muuga küla seltsimaja loomiseks. Viimsi vald seltsimaja loomisega seoses rahalisi vahendeid panustada ei kavanda.
Viimsi alevikuselts	Vajalik oleks rajada raudteeülekäigud Viimsi alevikust Meriväljale, mida saaksid turvaliselt kasutada ka lapsevankritega või rulaatoriga liikujad. Sobilikud kohad Astilbe tee-Väina tee ühendus ning Gerbera – Kõivu tee ühendus.	Ei ole valla arengukava küsimus. Ülekäik on projekteeritud, kuid kõrge maksumuse ja eelarveliste vahendite puudumise tõttu ei ole lähiaastatel teostatav.

Viimsi alevikuselts	Vehema- Aiandi- Pargi tee ristmiku ohutus. Oleme alevikuseltsiga teinud kunagi ettepaneku muuta Pargi tee osaliselt autovabaks. Allpool ärgneval joonisel on punasega märgitud lõik, mis võiks kuuluda vaid jalakäijaile ja kergliikureile. See vähendaks Pargi teelt Aiandi teele pööret tegevate või otse Vehema teele suunduvate autode hulka, mis on oluline tegur kaasa ristmiku ohutumaks muutmisele. Paljud autod kasutavad Pargi teed lihtsalt läbisõiduks alt Viimsist üles. Väärtusi saaksime veel juurde. Lisaks pargis heitgaaside vähendamisele ja Pargi tee äärse mäest alla suunduva kõnnitee lõigu jalakäijaile ohutumaks muutmisele (täna jagatakse üsna kitsast lõiku tõukside jms), oleks park mugavalt ja turvaliselt ühendatud Karulaugu terviserajaga. Ühenduse juures oleval senisel parkimisplatsil võiksid soojal ajal olla suvekohvik, joogivee võtukoht, lihtsalt mõnus istumisala vms. Cocodrillo külastajad saavad jätta autod üle tennisväljaku kõrval olevasse parklasse. Coccodrillo teenindusmasinad saaksid siseneda Harmoonikumi poolt Coccodrillo enda hoone tagusele parkimisplatsile. Coccodrillo ja korvpalliplatsikese vahelisele platsile saaks rajada samuti spordiga seonduvat – on see siis tennisesein, mõned venitus- ja jõupingid, redelid vms. Või hoopis täismõõtmetes korvpalliplats praeguse ühe korvirõnga asemele. (Lisatud joonis.)	Ei ole valla arengukava küsimus. Praeguseks on kokku lepitud, et koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooli esindajatega analüüsitakse ristmiku võimalikke lahendusvariante mitmel erineval viisil. Analüüsi eesmärk on leida liiklusohutuse seisukohalt sobivaim lahendus, mis vähendaks ohtlikke manöövreid, parandaks jalakäijate ja kergliiklejate turvalisust ning arvestaks piirkonna avaliku ruumi kasutusvõimalustega.
Viimsi alevikuselts	Üldine suund võiks olla kolme tee printsiip. Jalakäijatele kõnniteed, rattad jm kergliikurid rattateed ja autodele autoteed. Kõnniteed peaksid kuuluma vaid jalakäijaile ning need tuleks rajada sinna kus neid on vaja ja mugav kasutada, st võimalikult otse ühenduslülidena erinevate punktide sh bussipeatuste vahel. Näiteks Vallamaja peatusest Laidoneri pargi poole kõndides tuleb liikuda üle porise muru juba aastakümneid.	Mitte arvestada. Avalik ruum ei võimalda praegu sellist lahendust.

Viimsi alevikuselts	Noa juurest kõnnitav valgustatud promenaad Haabneeme randa.	Mitte arvestada. Promendaadi Noa restoranini praegu Miiduranna küla elanikkond ei toeta. Miiduranna külaga piirneval lõigul on randlas liikumine lahendatud läbi ajaloolise külatee ja loodusliku kallasraja. Miiduranna külalt on tulnud sisend, et inimesed ei soovi valgustust Lahe teele. Eskiisprojekt on valminud planeeritavast Miiduranna pargist Haabneeme rannani.
Viimsi alevikuselts	Raudtee asemele rattatee ja kõnnitee Haabneeme randa.	Mitte arvestada. Tegemist on eraomandiga.
Äigrumäe Külaselts	Lisada arengukava tegevuskava punkti 1.1.1 järgmine tegevus: Äigrumäe külla jõulinnaku ja padeliväljaku rajamine (Saan aru, et multifunktsionaalse spordiväljaku rajamine on (igal aastal ühte külla) juba kirjas, aga see siis lisaks).	Arvestada. Äigrumäele Äigru maaüksusele on kavas rajada küla keskne sporditegevus- ja mänguala. Selleks on vald taotlenud riigilt maa ja kavandab planeeringu algatamist.
Äigrumäe Külaselts	Lisada punkti 3.2.1: Mööda Pärnamäe teed Tallinnast Viimsisse kulgeva bussiliini rajamine koostöös Tallinnaga, mis tagaks Laiaküla, Äigrumäe, Pärnamäe ja Lubja külade elanikele regulaarse ühistranspordiühenduse nii Haabneeme kui Ülemiste suunal.	Ei ole valla arengukava küsimus. Piirkonda teenindavad praegu vallaliinid, mida võimalusel tihendatakse. Tallinna bussiliinide muutmine eeldab Tallinna linna valmisolekut, täiendavat nõudluse muutumise analüüsi ja valmisolekut Viimsi valla ja riigi poolt piiriülest osa rahastada.

Miiduranna külaselts	Lahe tee ja Miiduranna küla ranna-ala miljööväärtuslikuna säilitamise ja hoidmise põhimõtete kokkuleppimine valla ja Miiduranna kogukonna vahel. Miiduranna ranna-ala ning Lahe tee on oluline säilitada looduslähedasel kujul ning selleks palume ette näha koos Miiduranna kogukonnaga arutelud ja kohtumised, mille eesmärk on kokku leppida Lahe tee edasise hoidmise, kasutamise ja võimalike sekkumiste põhimõtted. Arutelude eesmärk on määratleda, millised lahendused on sobivad miljööväärtuslikus rannaküla keskkonnas, sealhulgas teekatete, valgustuse, haljastuse ja muu taristu osas, tagades piirkonna ajaloolise ja loodusliku ilme säilimise. Peame oluliseks, et kokkulepitud põhimõtted lähtuksid eelkõige piirkonna eripära säilitamisest.	Ei ole valla arengukava küsimus. Lahe tee on valla koostatavas üldplaneeringus määratud kauni vaatega teelõiguks, mis tagab antud põhimõtete järgimise.
Miiduranna külaselts	Müra leevendamise meetmete kavandamine Miiduranna külas. Kavandada ja ellu viia müra leevendamise meetmed Muuli tee ja Ranna tee piirkonnas, et vähendada liiklusest tulenevat häiringut lähedal asuvatele elamutele. Sealhulgas hinnata müratõkete rajamise vajadust ning võimalusi (nt haljastuslahendused, müratõkkeseinad või muud sobivad meetmed) ning arvestada müra leevendamise vajadust ka edasiste arenduste kavandamisel.	Mitte arvestada. Meetmeid kavandatakse mürakaardi põhjal. Müratõkkeseinad nähakse üldjuhul ette teedele, kus liiklussagedus ületab 50 000 autot ning kaasneb piir- ja sihtväärtuste ületamist ööpäevas. Kuigi liiklust on palju, siis meie piirkonnas ei ole siiski ligilähedaseltki nii palju liiklussagedust. Ranna teel täidab teeomaniku ülesandeid Tallinna Linnavalitsus. Kui müratase ületab kehtestatud norme, tuleb vastav pöördumine esitada Tallinna Linnavalitsusele.
Miiduranna külaselts	Jalakäijate ohutuse parandamine ja liikluse rahustamine Miiduranna teel. Kavandada ja ellu viia lahendused, mis parandavad jalakäijate ohutust ning vähendavad liikluskiirusi Miiduranna teel, lähtudes küla rahuliku ja looduslähedase elukeskkonna säilitamisest. Sealhulgas hinnata ja rakendada liikluse rahustamise meetmeid (nt kiirusepiirangud, tõstetud ristmikud, füüsilised või visuaalsed	Ei ole valla arengukava küsimus. Liiklusohutuse küsimusi lahendatakse jooksvalt.

	rahustuselemendid) ning muuta Miiduranna küla õuealaks, kus liikumiskiirused on madalad ja jalakäijatel on suurem turvalisus.	
Miiduranna külaselts	Liikluse rahustamise meetmete rakendamine Muuli teel. Kavandada ja ellu viia liikluskiirust vähendavad ja rahustavad meetmed Muuli teel, arvestades tee iseloomu kui pikka sirget lõiku, kus liiguvad nii raskeveokid kui ka muu intensiivne liiklus. Eesmärk on vähendada liikumiskiirusi, parandada liiklusohutust ning vähendada müra ja häiringuid lähedal asuvale elamupiirkonnale. Sealhulgas hinnata ja rakendada sobivaid lahendusi (nt kiirusepiirangud, tõstetud ristmikud või muud liiklust rahustavad meetmed), eelistada lahendusi sirgetel lõikudel, kus kiirused on suuremad. Samuti palume arvestada, et loodavad lahendused ei tooks kaasa täiendavaid häiringuid (nt. peale tõket kiirendamise müra).	Ei ole valla arengukava küsimus. Muuli tee liikluskorralduse ja võimalike liiklusohutuse meetmete küsimus lahendatakse tee rekonstrueerimise käigus.
Miiduranna külaselts	Ühistranspordi kättesaadavuse parandamine Muuli tee piirkonnas. Kavandada ja ellu viia lahendused, mis parandavad ühistranspordi kättesaadavust Muuli tee piirkonnas, kus hetkel puudub bussiliiklus. Eesmärk on vähendada jalgsikäigu vahemaid lähimate bussipeatusteni ning parandada eelkõige eakamate elanike ja liikumisraskustega inimeste ligipääsu ühistranspordile. Sealhulgas hinnata võimalusi bussiliini pikendamiseks ja uute peatuste lisamiseks Muuli tee piirkonda, arvestades olemasolevat asustust ja liikumisvajadusi.	Ei ole valla arengukava küsimus. Tegemist on liikuvuskorralduse ja transpordi teemaga, mida lahendatakse valdkondliku arengukava läbi ja jooksvalt.
Miiduranna külaselts	Väikelaeva slipi ja lautrikoha rajamise võimaluste hindamine Miiduranna külas. Kavandada ja hinnata võimalusi Miiduranna külla väiksema slipi ja lautrikoha rajamiseks, näiteks Tormi tee piirkonda, eesmärgiga parandada kohalike elanike ligipääsu merele. Sealhulgas käsitleda terviklikult rannajoone seisundit ja võimalikke rannakaitse vajadusi nii, et lahendus sobiks piirkonna keskkonnaga ega kahjustaks rannaküla iseloomu. Planeerimisel arvestada kogukonna vajaduste, keskkonnamõjude ning piirkonna kasutuskoormusega.	Ei ole valla arengukava küsimus. Võimaluste hindamine on valdkondliku arengukava küsimus. Rannakaitse teemad on lahendatatud koostatavas üldplaneeringus.

Miiduranna külaselts	Liikluskorralduse parandamine Miiduranna ja Ranna tee ristmikel. Kavandada ja ellu viia lahendused, mis parandavad liiklusvoogude sujuvust ja ohutust Miiduranna tee ja Ranna tee ning Muuli tee ja Ranna tee ristmikel, arvestades kasvavat liikluskoormust ja tipptundide kitsaskohti. Eesmärk on tagada Miiduranna külast ohutu ja sujuv välja- ja sissepääs, vähendades ooteaegu ning parandades liiklusohutust nii sõidukijuhtidele kui ka jalakäijatele. Sealhulgas hinnata foorilahenduste rakendamise võimalusi (nt jalakäijate ülekäiguraja foorid või anduritega juhitavad lahendused), mis võimaldavad vajaduspõhiselt peatada liiklusvoogu Ranna teel ning tagada turvaline ristmike ületamine ja pöörete sooritamine.	Ei ole valla arengukava küsimus. Liiklusohutuse küsimusi lahendatakse jooksvalt.
Miiduranna külaselts	Milstrandi ala arenduste mõjude hindamine ja leevendusmeetmete rakendamine. Kavandada ja rakendada põhimõtted, mille alusel hinnatakse Milstrandi ala ja sellega seotud arenduste mõju Miiduranna küla elukeskkonnale (sh liiklus, müra ja kasutusintensiivsus) arenduste kavandamise ja elluviimise käigus. Sealhulgas näha ette võimalus rakendada vajaduspõhiseid leevendusmeetmeid, eelkõige liikluskorralduslikke lahendusi (nt liikluspiirangud, füüsilised tõkked või muud meetmed), kui arenduste mõju hakkab kanduma Miiduranna küla teedele või elamualale.	Ei ole valla arengukava küsimus. Lahendatakse üldplaneeringus ja selle alusel koostatavate detailplaneeringutega.
Miiduranna külaselts	Kogukonna õigeaegse teavitamise ja kaasamise korra rakendamine. Kavandada ja rakendada selge ja toimiv kord, mille alusel teavitatakse kogukondi arenduste jm konkreetset kogukonda puudutavate tegevuste olulistest etappidest enne nende elluviimist ning tagatakse kogukonnale võimalus esitada oma seisukohti õigel ajal. Peame oluliseks, et teavitamine toimuks arusaadaval, sihitud ja kättesaadaval viisil, kuna dokumendiregistrite igapäevane jälgimine ei ole elanike jaoks praktiline ega tõhus viis olulise info õigeaegseks kättesaamiseks. Kuigi ettepanek lähtub Miiduranna küla kogemusest, on tegemist laiemalt kõiki Viimsi külasid ja alevikke puudutava vajadusega,	Ei ole valla arengukava küsimus. Lahendatud Viimsi valla avatud valitsemise tegevuskavaga, tulenevalt seadustes toodud tegevustest ja täiendavalt saadetakse info iganädalase infokirjaga.

	mistõttu tuleks selline teavitamise ja kaasamise kord kujundada vallaüleselt.	
Miiduranna külaselts	Arenduste mõjude jälgimise süsteemi loomine. Alustada süsteemi loomist, mille raames jälgitakse suuremate arenduste (sh Milstrandi ala) tegelikku mõju pärast nende kasutuselevõttu (liiklus, müra, häiringud) ning vajadusel rakendatakse täiendavaid leevendusmeetmeid.	Ei ole arengukava küsimus. Mõjusid järgitakse läbi erinevate uuringute: liiklusloendus, mürakaart, heaoluprofiil jmt.
MTÜ Kuldne Liiga	Pärast kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muudatuste vastuvõtmist on omavalitsusel kohustus käsitleda arengukavades ka vanemaealistega seotud teemavaldkonda. Kui käesoleval aastal täiendatakse üksnes tegevuskava ja eelarvestrateegiat, siis on oluline, et järgmisel aastal täiendataks ka arengukava. Selleks oleks mõistlik alustada juba sügisel Viimsi vallas vanusesõbralikkuse hindamisega – kaardistada olemasolev olukord ning teha ettepanekuid vajalike tegevuste osas. Selline ettevalmistus võimaldab vajalikud muudatused ja fookused õigeaegselt arengukava koostamise protsessi integreerida.	Ei ole valla arengukava küsimus. Küsimus lahendatakse eelkõige läbi heaoluprofiili ja selle uuendamise.
Priit Robas	Randvere Kooli väljaehitamine täismahus põhikooliks Lisada tegevuskavasse Randvere Kooli väljaehitamine selliselt, et koolis oleks võimalik läbida kogu põhikooli õppekava kohapeal ning planeerida selleks vajalikud projekteerimis- ja ehitusvahendid eelarvestrateegiasse. Randvere kooli arendamine täismahus põhikooliks on kooskõlas Viimsi valla arengudokumentidega. Vastav projekt on varasemalt koostatud, kuid see tuleks ajakohastada vastavalt valla koolikohtade tegelikule vajadusele. Viimsi valla haridusvõrgu kujundamisel on kasutatud piirkondlike koolide põhimõtet, kus kogukondades tegutsevad koolid tagavad võimalusel põhihariduse omandamise kohapeal. Randvere kooli arendamine täismahus põhikooliks on kooskõlas selle lähenemisega ning toetab valla eesmärki tagada kvaliteetne ja kättesaadav haridus võimalikult kodu lähedal.	Mitte arvestada. Põhikooli õppekava täitmist kavandatakse kooli arengukavas selliselt, et puudub vajadus kooli ehituslikult laiendada. See tähendab, et kooli ruumilahendus arendatakse selliselt, et see võimaldab täielikult ja kvaliteetselt ellu viia kogu põhikooli õppekava.

Priit Robas	Randvere kooli staadioni rajamine täismõõtmelisena Lisada tegevus, millega rajatakse Randvere kooli staadion täismõõtmeliseks, mis toetab nii õppetööd, sporti kui ka kogukonna sportimisvõimalusi.	Arvestada. Tegevuskavas Randvere staadioni uuendamine planeeritud 2027. aastal. 2026. aastal on algatatud eskiisi koostamine.
Priit Robas	Tädu terviseraja pikendamine Randvere koolini. Terviseraja pikendamine koolini loob koolile ja õpilastele võimaluse kasutada rada õppetöö osana (sh kehaline kasvatus ja liikumisõpe) ning toob olemasoleva terviseraja paljudele piirkonna elanikele oluliselt lähemale, suurendades selle igapäevast kasutust. Lisada tegevus, millega pikendatakse Tädu terviserada Randvere koolini.	Arvestada. Tegevuskavas planeeritud Viimsi terviseradade võrgustiku projekteerimine (Tädu, Karulaugu ja Rohuneeme terviseraja omavaheline ühendamine) 2028. aastal.
Priit Robas	Laste mänguväljakute rajamine Randvere küla erinevatesse piirkondadesse Lisada tegevuskavasse väiksemate mänguväljakute rajamine Randvere külas, arvestades küla hajusat ja piklikku asustust, et tagada selles piirkonnas elavatele lastele paremad võimalused. Mänguväljakute kavandatavad asukohad: • katastriüksus 89001:001:1846 • katastriüksus 89005:006:0700 Planeerida eelarvestrateegiasse vahendid mänguväljakute projekteerimiseks ja rajamiseks.	Arvestada. Tegevuskavas planeeritud Randvere mängu- ja spordiväljaku ehitamine 2027. aastal. Planeeritav külakeskne mänguväljak on kavandatud katastriüksuse 89005:006:0700 lähedale, mistõttu puudub vajadus Taru tee piirkonda eraldi mänguväljakut rajada. Ellerheina teele on kavandatud planeeringuga mänguväljaku elementide paigaldamine, mis toimub jooksva tööna.

Priit Robas	Hobisadama kavandamine Viimsi idakaldale (Muuga sadama Randvere-poolne ala) Lisada arengukavasse järgmised tegevused: • hobisadama ala määratlemine uues üldplaneeringus; • ala projekteerimine koos vajalike sadamarajatiste, kaitsekaide ja juurdepääsuteedega; • puhverala kavandamine külade, hobisadama ja olemasoleva tööstusala vahele. Puhverala olemasolu aitab vähendada võimalikke terviseriske, mida suur sadamakeskkond võib endaga kaasa tuua – alates igapäevastest häiringutest kuni võimalike õnnetusolukordade mõjudeni. Puhverala kavandamine toimib Randvere ja Muuga küla otsese kaitsemeetmena ning on käsitletav ennetava ruumiplaneerimise lahendusena, mille eesmärk on tagada elanikkonna turvalisus ka pikaajalises vaates. Hobisadama kavandamise eesmärk on samal ajal kasutada olemasoleva sadamataristu lähedust ning luua võimalus parandada Randvere, Muuga ja teiste idakalda külade elanike ligipääsu merele. See aitab tasakaalustada piirkonna arengut ning vastata kohaliku kogukonna pikaajalistele ootustele. Ettepaneku lisana on esitatud illustratiivne skeem, mis näitab võimalikku sadama lahendust, sealhulgas kai(de), kaitserajatiste, juurdepääsutee, hoonestuse ning puhverala paiknemist. Tegemist on ideelise lahendusega ning lõplikud lahendused tuleb välja töötada planeerimismenetluse käigus. (lisatud illustreeriv joonis).	Ei ole valla arengukava küsimus. Viimsi valla uue koostatava üldplaneeringuga on ette nähtud sadama loomise võimalus idakaldale (Tammneeme), kohta kus selleks on sobivad mereolud. Muuga ja Randvere lahes sobivad mereolud puuduvad. Merenduse arengukavaga kavandatakse Randvere piirkonda laurti ja veeskamisalasid.

Priit Robas	Noortele mõeldud katusega vaba aja veetmise koha kavandamine Viimsi keskuses Lisada tegevus, millega kavandatakse ja projekteeritakse noortele mõeldud katusega vaba aja veetmise koht ning planeerida selleks vajalikud vahendid. Põhjendus Ettepanekud toetavad Viimsi valla strateegilisi eesmärke: • kogukondade tasakaalustatud areng, • haridusvõimaluste parandamine, • tervist toetava elukeskkonna loomine, • noorte vaba aja veetmise võimaluste laiendamine, • mereäärse asukoha parem kasutamine kogukonna huvides. Kõigi kavandatavate objektide puhul on mõistlik läheneda etapiviisiliselt – esmalt läbi viia põhjalik planeerimine ja projekteerimine ning seejärel liikuda ehituse faasi. Selline lähenemine võimaldab teha kaalutletud otsuseid, hinnata mõjusid ning kaasata vajadusel ka välisrahastust. Samuti loob tegevuste varajane kajastamine arengukavas ja eelarvestrateegias eeldused erinevate toetusmeetmete kasutamiseks. Palun kaaluda ettepanekute lisamist Viimsi valla arengukavasse ja eelarvestrateegiasse järgmisel uuendamisel.	Arvestada. Valla keskusesse Haabneeme on ette nähtud laiendada Tammede parki, tegevusaladega, et sinna tekiks tulevikus muuhulgas varjualusega tegevusala. Lisaks kavandatakse Haabneeme rattapargi loomine, kus on mitmed tegevusväljakud ja keskne varikatusega viibimisala.
Viimsi vallavolikogu spordi ja liikumisharrastuse komisjon	Viimsi Gümnaasiumi Spordikeskuse loomine vastavalt Vallavalitsuse parimale teadmisele, maksumus ca 13 miljonit eurot.	Mitte arvestada. Eelarves puuduvad vastavad vahendid. Kaalutatakse investeeringu ellu viimist erakapitali toel.
Viimsi vallavolikogu spordi ja liikumisharrastuse komisjon	Komisjon teeb ettepaneku sporditegevuse toetust tõsta 400 euroni (tänase 330 euro asemel), et noorte kaasatust suurendada. Iga aasta suurendada toetust esimesed 3 aastat 10% võrra ja edspidi 5% võrra (senise planeeritud 4% asemel).	Mitte arvestada. Eelarve (maksutulu laekumine) ei võimalda püsikulude kasvamist. Viimsi vallal ja Tallinna linnal on Eesti kõrgeim pearaha määr.